

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

QARSHI DAVLAT UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

**Ilmiy ishlar va innovatsiyalar
bo'yicha prorektor**

I.R. Bekpulatov

2026 y.

**19.00.05- Ijtimoiy psixologiya. Etnopsixologiya ixtisosligi ixtisosligi
bo'yicha tayanch doktoranturaga kirish imtihoni dasturi**

Tuzuvchilar:

ps.f.d.(DSc) prof. L. Beknazarova

ps.f.n. prof. X. Karimov

ps.f.d. (DSc) dots. Z. Fayziyev

**Dastur Qarshi davlat universiteti kengashining 2026 yil 27 avgust dagi
majlisida tasdiqlangan (bayonnoma № 1)**

Qarshi 2026 y.

**19.00.05- Ijtimoiy psixologiya. Etnopsixologiya ixtisosligi bo'yicha kirish
imtixoni**

D A S T U R I

KIRISH

Kirish imtihoni tadqiqotchilarning ilmiy-tadqiqot va amaliy-eksperiment faoliyatiga tayyorlik darajasini aniqlash, sohadagi muammolarni tahlil qilish, ularni tadqiq qilishning zamonaviy usullarini tanlash, umuman, ilmiy-tadqiqot ishini samarali tashkil qilish tajribalarini aniqlash imkoniyatini beradi.

19.00.05- Ijtimoiy psixologiya. Etnopsixologiya ixtisosligi bo'yicha kirish imtixoni tadqiqotchilarni ilmiy-tadqiqotga tayyorlik darajasini attestatsiya qilishning an'anaviy shakllaridan biri hisoblanadi. Shu bilan birga, amaliy tadqiqotlarning doimiy ravishda evolyutsiyalashib borayotgan muhitida tadqiqotchilarning ilmiy-tadqiqot ishlarini yuqori sifat darajasida bo'lishini ta'minlash va ta'limining ko'p bosqichli rivojlanish etapidahida ahamiyat kasb etadi.

Mazkur imtixon dasturi 19.00.05- Ijtimoiy psixologiya. Etnopsixologiya ixtisosligiga mos keladi.

Dastur quyidagi kurslarga asoslanib tuzildi:

- Ijtimoiy psixologiya va etnopsixologiyaning umumiy asoslari;
- Boshqaruv va raxbar psixologiyasi
- Oila psixologiyasi;

KIRISH IMTIXONI MAZMUNI

1. O'zbekiston Respublikasida "Ta'lim to'grisida" Qonuni
2. Ijtimoiy psixologik tadqiqotlar metodologiyasi.
3. Sotsial psixologiyaning asosiy metodlari.
4. Ijtimoiy psixologiyaning amaliy tadbqiqiy sohalari.
5. Ilmiy bilim rivojlanishining zamonaviy bosqichida metodologik muammolar ahamiyatining o'sishi.
6. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi tushunchasi.
7. Sotsial psixologiyada talablar.

8. Sotsial-psixologik tadqiqotning ikki asosiy tipi.
9. Eksperimentli va korrelyatsion.
10. Ma'lumotlarning ishonchligini va sharti masalasini ochish xususiyati.

ETNOPSIXOLOGIYA

1. Etnopsixologiya fanining predmeti, vazifalari va metodlari
2. Etnopsixologiya haqida umumiy tushuncha.
3. Etnopsixologiya fanining predmeti, ob'ekti va vazifalari.
4. Etnopsixologiya fanining asosiy tushunchalari: "etnos", "madaniyat", "etnik identiklik".
5. Etnopsixologiya fanining nazariy va amaliy ahamiyati.
6. Etnopsixologiya fanining muammolari.
7. Etnopsixologiya fanlararo xarakteri.
8. Etnopsixologiya fanining asosiy bo'limlari.
9. Etnopsixologik tadqiqotlarda "Emic" va "Etic" yondashuvlar.
10. Etnopsixologiya fanining tadqiqot metodlari.
11. Etnopsixologik tadqiqotlarni tashkil qilishning o'ziga xos xususiyatlari.
12. Etnos va millat tushunchalarining qiyosiy tahlili
13. Etnos, elat, millat, irq tushunchalarining o'ziga xos jihatlari.
14. Millat tushunchasi. Millatning psixologik asoslari mazmuni.
15. Moddiy va ma'naviy madaniyat.
16. Etnik olam tasavvurining tarkibiy tuzilishi. Etnik ustanovkalar va sxemalar.

OILA PSIXOLOGIYASI

1. Oila funktsiyasi, oila tiplari va rollari.
2. Oila funktsiyalari: reproduktiv, kommunikativ, iqtisodiy, tarbiyaviy, felisitologik, regulyativ, relaksasiya.
3. Funktsional va disfunktsional oilalar.
4. Oilalarning tuzilmasi va xayot sifatiga ko'ra klassifikatsiyasi.
5. Oila dinamikasi. Turli klassifikatsiyalar bo'yicha oilaning rivojlanish bosqichlari.

6. Oiladagi o'zgarishlar: pozitiv va negativ, kutilganva kutilmagan o'zgarishlar va ularning er-xotin munosabatlariga ta'siri.
7. Oilaviy-rollarga nisbatan qo'yiladigan talablarga mutanosiblik.
8. Psixologik adaptasiya va oila integrasiyasi.
9. Oilaviy hayot soxasidagi adaptasion mexanizmlar.
10. O'zaro moslashuvning psixologik mohiyati.
11. Oilaviy adaptasiyaning asosiy turlari tushunchasi.
12. Oilaviy motivlar shakllanishi va rivojlanishiga olib keluvchi oila integrasiyasining ijtimoiy-funksional mexanizmlari.

Baholash mezonlari

Kirish sinovi yozma ravishda o'tkazilishi belgilangan bo'lib, 100 ballik mezon asosida baholanadi.

Talabalar javob yozishi lozim bo'lgan variantlarda 5 tadan savol bo'lib, ular mutaxassislikning tayanch fanlari asosida tuzilgan va har bir savolning javobiga maksimal 20 balldan ajratiladi.

Har qaysi savolga yozgan javobi quyidagicha baholanadi:

Har bir savol uchun ball	Yozgan javobiga qo'yiladigan talablar
17,0-20,0	Qo'yilgan savolga to'liq javob bergan. Nazariy jihatlarini yoritishda xatolik va chalkashlikka yo'l qo'yilmagan. Mustaqil ravishda mushohada yuritib bayon etilgan. Amaliy misollar bilan asoslab bayon etilgan. Xulosani to'g'ri shakllantirgan. Fikrlar erkin bayon etilgan.
13.9-16.9	Savolning mohiyatini tushungan. Javobni yoritib bera olgan. Amaliy misollar keltirilgan.

	Tasavvurga ega. Qisqacha xulosa bergan. Fikrlarni sodda bayon etgan.
10,7-13,8	Savol mohiyatini tushungan. Javob yoritilgan, qisqa shaklda. Misollar bilan asoslanmagan. Xulosa qilingan.
0-10,6	Savolning ayrim elementlarigina yoritilgan, yoki umuman yoritilmagan. Savol bo'yicha aniq tasavvurga ega emas.

ADABIYOTLAR.

1. Yoziyev E. S. Sotsial psixologiya. darslik – Qarshi, 2022
2. Андреева Г. М. Социальная психология. – Москва, 2008.
3. G'oziyev E. G'. Ijtimoiy psixologiya. – Toshkent., 2010.
4. Myers D.G. Social psychology McGraw-hill education 2012
5. Karimova V.M. Sotsial psixologiya. – Toshkent, 2012.
6. Sharafutdinova X.G., Almardanova S.B., Umarov B.M. Sotsial psixologiya darslik 2022-yil.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoev Sh.M. "Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi" – Toshkent.; O'zbekiston nashriyoti. 2019 yil
2. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz – Toshkent.; O'zbekiston nashriyoti. 2017 yil
3. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – Toshkent.; O'zbekiston nashriyoti. 2017 yil
4. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – Toshkent.; O'zbekiston nashriyoti. 2017 yil

5. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil qat'iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. – Toshkent.; O'zbekiston nashriyoti. 2017 yil
6. Carr A. Family Therapy. Concepts, Process and Practice. Second Edition. – John Wiley & Sons Ltd, 2006. – 649 p.